

KONKURS MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZY dla uczniów szkół podstawowych województwa lubuskiego

6 marca 2010 r. – zawody III stopnia (wojewódzkie)

Drogi Uczniu,

przed Tobą test składający się z 24 zadań. Na ich rozwiązanie przeznaczono **90 minut**. W rozwiązaniach zadań z treścią dokładnie zapisz tok rozumowania. W zadaniach zamkniętych podane są 4 odpowiedzi, ale tylko jedna jest poprawna. Wybierz ją i obwiedź kółkiem. Jeżeli się pomylisz, błędną odpowiedź przekreśl i zaznacz kółkiem poprawną. Punktacja za zadania podana jest obok nich. Nie używaj kalkulatora ani korektora.

Powodzenia!

Zadanie 1. /0 – 2/

Zapisz datę dzisiejszych zawodów (dzień, miesiąc i rok) za pomocą cyfr rzymskich.

Zadanie 2. /0 - 1/

Połącz liniami nazwy oczyszczalni ścieków z odpowiednimi opisami.

oczyszczalnia chemiczna

filtrowanie stałych zanieczyszczeń za pomocą sit

oczyszczalnia biologiczna

neutralizowanie chemikaliów innymi substancjami chemicznymi

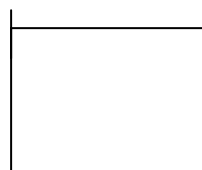
oczyszczalnia mechaniczna

rozkładanie zanieczyszczeń przez mikroorganizmy na nieszkodliwe dla środowiska substancje

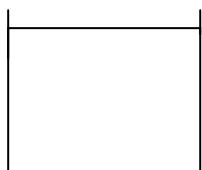
Zadanie 3. /0 – 2/

Na właściwych rysunkach zlewek z wodą umieść numery wszystkich substancji podanych poniżej.

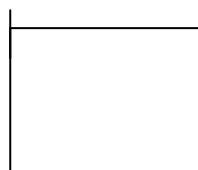
*1 – kulki żelazne, 2 – sproszkowana kreda, 3 – cukier, 4 – korek, 5 – mąka,
6 – styropian, 7 – sól, 8 – żwir.*

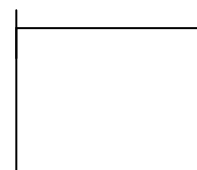
tworzą roztwór

pływają

tworzą zawiesiny

toną

Zadanie 4. /0 – 1/

Na podstawie danych z tabeli zapisz, jaki jest związek między temperaturą wody a ilością rozpuszczonego w niej tlenu.

TEMP. WODY (⁰ C)	ZAWARTOŚĆ TLENU (mg/l)
0	14,16
1	13,77
5	12,37
10	10,92
15	9,76
20	8,84
25	8,11

.....
.....

Zadanie 5. /0 – 1/

Uporządkuj zdania (od 1. do 4.) tak, aby przedstawiały we właściwej kolejności etapy rozwoju żaby.

- ..... Kijance rosną tylne nóżki, a później przednie.
- ..... Żaba składa jajeczka w wodzie.
- ..... Kijanka traci ogon i przekształca się w żabkę.
- ..... Z jajeczka wykluwa się kijanka.

Zadanie 6. /0 – 2/

Przeczytaj tekst, a następnie odpowiedz na poniższe pytania.

Zając szarak kończyny tylne ma dłuższe od przednich i to umożliwia mu długie skoki. Jego stopy są owłosione, co stanowi dodatkową ochronę przed zranieniem przez ostre trawy. Zmienia futro w zależności od pory roku. Gęste futerko na brzuchu, szczególnie zimą, zabezpiecza go przed chłodem. Żyje na obrzeżach lasów, na łąkach i polach. W zimie obgryza drzewa, a w lecie zjada trawę. Jest zwierzęciem łownym, ponieważ dostarcza mięsa i skór.

a) *Jaką funkcję pełni owłosienie stóp zająca?*

.....

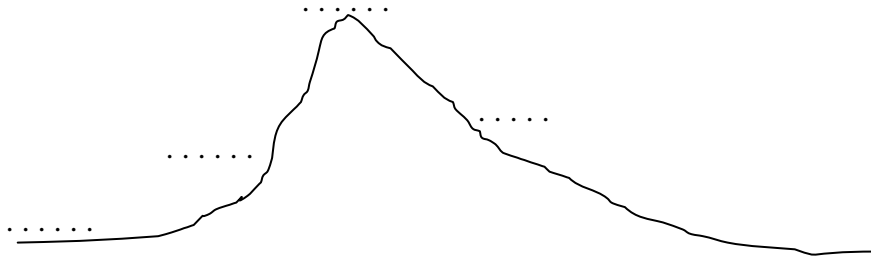
b) *Czym odżywia się zając?*

.....

Zadanie 7. /0 – 1/

Na rysunku oznacz numerami elementy pagórka.

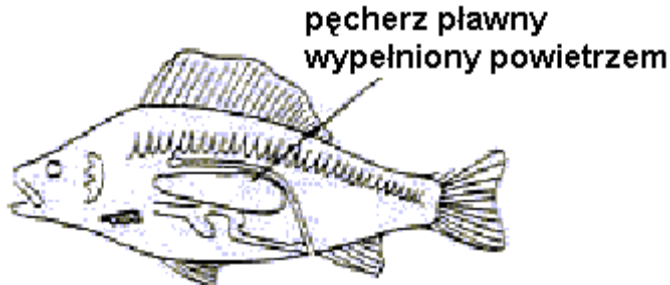
1 – szczyt, 2 – podnóże, 3 – stok stromy, 4 – stok łagodny.

Zadanie 8. /0 – 1/

Zmieniając objętość powietrza w pęcherzu pławnym, ryba może poruszać się na różnych głębokościach. Gdy ryba zwiększa objętość powietrza w pęcherzu pławnym, to:

- A. wypływa ku powierzchni.
- B. płynie w kierunku dna.
- C. utrzymuje się na tej samej głębokości.
- D. opada na dno.

Zadanie 9. /0 – 1/

Jakie zwierzę przedstawia poniższa ilustracja?

- A. wilka
- B. wydrę
- C. lisa
- D. dzika

Zadanie 10. /0 – 1/

Wskaż zestaw, w którym znajdują się wyłącznie rośliny leśne.

- A. poziomka, koniczyna, dąb
- B. sosna, poziomka, mniszek
- C. sosna, poziomka, dąb
- D. poziomka, koniczyna, mniszek

Zadanie 11. /0 – 1/

Który zestaw zawiera wyłącznie elementy krajobrazu przekształconego przez człowieka?

- A. most, dom, sad
- B. potok, bagno, las
- C. potok, sad, bagno
- D. las, dom, sad

Zadanie 12. /0 – 1/

Jakiego przyrządu należy użyć do obserwacji płatków kwiatów i skrzydeł motyla?

- A. mikroskopu
- B. lornetki
- C. lupy
- D. aparatu fotograficznego

Zadanie 13. /0 – 1 /

Rośliny i zwierzęta łączą różne zależności, nie tylko pokarmowe. Wypisane poniżej cechy podziel na charakterystyczne dla roślin i charakterystyczne dla zwierząt. Wpisz ich numery do tabeli.

1 – produkują tlen potrzebny do oddychania wszystkich organizmów, 2 – rozsiewają nasiona, 3 – zapylają kwiaty, 4 – są schronieniem dla innych organizmów, 5 – oczyszczają powietrze, 6 – zjadają szkodniki upraw.

rośliny	zwierzęta

Zadanie 14. /0 – 1/

Połącz w pary przyrządy pomiarowe i jednostki miary:

Przyrządy	Miary
1. Termometr	A. mm
2. Deszczomierz	B. m/s
3. Wiatromierz	C. hPa
4. Barometr	D. °C

1.	
2.	
3.	
4.	

Zadanie 15. /0 – 2/

Dokończ zdania, dobierając do każdego z nich jedno właściwe określenie dla podanej grupy systematycznej.

cudzożywność, samożywność, dwunożna postawa, obecność gruczołów mlecznych, rozmnażanie się bezpłciowe, występowanie kręgosłupa, zmienność ciepłoty

- a) Wspólną cechą zwierząt jest.....
- b) Wspólną cechą kręgowców jest.....
- c) Wspólną cechą ssaków jest.....
- d) Wspólną cechą ludzi jest.....

Zadanie 16. /0 – 1/

Pokarm bociana stanowią różne drobne zwierzęta, głównie gryzonie, owady, małe płazy i gady. Wybierz prawidłowy łańcuch zależności pokarmowych, na końcu którego jest bocian.

- A. żyto – kret – mysz polna – bocian
- B. liście traw – ślimak – jaszczurka – bocian
- C. mucha – pająk – żaba – bocian
- D. kapusta – gąsienica motyla – wróbel – bocian

Zadanie 17. /0 – 1/

Zaobserwowano, że bociany, które przyleciały do Polski w połowie kwietnia, odleciały w ostatnim dniu września. Którą porę roku w całości te ptaki spędziły w naszym kraju?

.....

Zadanie 18. /0 – 1/

Na poniższej mapie zaznacz literą X województwo wielkopolskie.

Zadanie 19. /0 – 2/

W dawnej Polsce używano dwóch jednostek miary do określania powierzchni: włóki i morgi. Włóka liczyła 30 mórg, a morga to 0,5 hektara. Dziejic sprzedał 150 włók ziemi. Ile hektarów sprzedał?

Zadanie 20. /0 – 3/

W bibliotece Karola jest sześć półek z książkami. Na pierwszej półce jest x książek, a na każdej następnej znajduje się o 6 książek więcej niż na poprzedniej. Ile książek jest w bibliotece Karola? Zapisz odpowiednie wyrażenie algebraiczne i przedstaw je w jak najprostszej postaci.

Zadanie 21. /0 – 3/

Z 24 jednakowych sześciennych klocków Magda buduje prostopadłościan. Ile różnych prostopadłościanów może zbudować, wykorzystując za każdym razem wszystkie klocki? Wypisz wszystkie możliwości.

Zadanie 22. /0 – 3/

Która teraz jest godzina? – pyta Zbyszek ojca. Tata odpowiada: *do końca doby pozostało 3 razy mniej czasu niż upłynęło od jej początku*. Pomóż Zbyszkowi policzyć, o jakiej godzinie mowa.

Zadanie 23. /0 – 3/

Populacja bakterii podwaja się co godzinę. Ile razy zwielokrotniła się ta populacja w ciągu 5 godzin?

Zadanie 24. /0 – 4/

Sad owocowy jest prostokątny. Jego sąsiednie boki mają długości: 240 m, 840 m. W ciągu ilu dni obejdzie ten sad ślimak poruszający się z prędkością $4 \frac{m}{h}$?